

Wyniki finansowe banków w 2002 r.

W 2002 r. sektor bankowy^{1/} odnotował pogorszenie wyników finansowych w porównaniu z rokiem poprzednim. Obniżyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto i wyniosły odpowiednio 1,1% i 0,7%, wobec 3,1% i 2,3% przed rokiem.

Przychody z działalności operacyjnej w bankach ogółem wyniosły 393545,8 mln zł i wzrosły o 103,2% w porównaniu z poprzednim rokiem. W przychodach tych 96,4% stanowiły przychody z działalności bankowej (przed rokiem 94,0%). Składały się na nie głównie przychody z operacji finansowych i wymiany walut (85,2% przychodów ogółem, wobec 63,2% przed rokiem). Udział przychodów z tytułu odsetek zmniejszył się z 26,8% w 2001 r. do 9,1%.

Koszty działalności operacyjnej wyniosły 389175,6 mln zł (o 107,4% więcej niż przed rokiem) i stanowiły 98,9% przychodów z działalności operacyjnej wobec 96,9% przed rokiem. Udział kosztów działalności bankowej w kosztach całkowitych wyniósł 90,1% (81,7% przed rokiem).

Wynik z działalności bankowej wzrósł w skali roku o 0,6% i osiągnął 29014,3 mln zł. W strukturze tego wyniku zmniejszyły się udziały wyniku z tytułu odsetek (z 54,1% do 53,8%), z tytułu wymiany walut (z 17,5% do 16,2%) i przychodów z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych (z 2,1% do 1,2%), a zwiększyły się udziały wyniku z tytułu prowizji (z 21,4% do 23,1%), oraz wyniku na operacjach finansowych (z 4,9% do 5,7%). Wynik z działalności bankowej obciążony był wysokimi kosztami nie związanymi z bezpośrednią działalnością banku, w efekcie czego, **wynik z działalności operacyjnej** w bankach ogółem wyniósł 4370,2 mln zł (o 27,4% mniej niż przed rokiem) i stanowił 15,1% wyniku z działalności bankowej (przed rokiem 20,9%).

^{1/} Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego z dnia 31.01.2003 r. Dane obejmują 59 banków komercyjnych (7 banków publicznych i 52 prywatne), 604 spółdzielcze zrzeszone w bankach regionalnych i zrzeszających, a także 2 banki spółdzielcze niezrzeszone. Wyniki nie obejmują banków upadłych i w likwidacji oraz banków nieprowadzących działalności operacyjnej.

Dane za rok 2002 prezentuje się w dostosowaniu do uregulowań wprowadzonych ustawą z dnia 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 stycznia 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 76/2002 poz. 694)

Kosztami wpływającymi na poziom tego wyniku były przede wszystkim koszty działania banku, które stanowiły 56,1% wyniku działalności bankowej oraz różnica między kosztami a przychodami z rozwiązywania rezerw i aktualizacji wartości - 21,0% (przed rokiem odpowiednio 55,0% i 18,3%).

Wynik finansowy brutto w bankach ogółem w 2002 r. wyniósł 4370,9 mln zł (o 27,4% mniej niż przed rokiem), a obciążenia tego wyniku (głównie podatkiem dochodowym) - 1648,2 mln zł.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 2722,7 mln zł (o 38,1% mniej niż przed rokiem). Straty poniosło 16 banków komercyjnych oraz 5 spółdzielczych (przed rokiem odpowiednio po 10 banków).

Tabl. 1 Liczba banków wg form własności

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2001 r.	31.12.2002 r.
Ogółem	713	665
z tego:		
Komercyjne	69	59
z przeważającym udziałem kapitału polskiego	23	14
z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego	46	45
w tym banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	17	23
Spółdzielcze	644	606
w tym kontrolowane przez inwestorów zagranicznych	-	1
w tym niezrzeszone	1	2
Z ogółem:		
regionalne i zrzeszające	10	3
notowane na WGPW	16	15
samochodowe	6	6
hipoteczne	3	3

Tabl. 2 Banki ogółem

Wyszczególnienie	2001	2002				I-IV kw. 2001=100
	I-IV kw.	I kw.	I-II kw.	I-III kw.	I-IV kw.	
	w mln zł					
Przychody z działalności operacyjnej	193709,9	59633,6	151124,5	241739,8	393545,8	203,2
w tym						
Przychody z działalności bankowej	182148,3	56499,8	145085,5	232435,7	379483,2	208,3
w tym: z tytułu odsetek	52004,8	9910,0	19219,1	28046,8	36008,3	69,2
w tym kredytowych	29863,2	5840,1	11360,2	16717,2	21556,5	72,2
z tytułu prowizji	7168,8	1790,0	3667,8	5625,7	7804,1	108,9
Koszty działalności operacyjnej	187687,5	57658,5	147940,0	237492,0	389175,6	207,4
w tym						
Koszty działalności bankowej	153305,1	49367,2	130473,5	210229,2	350468,9	228,6
w tym: z tytułu odsetek	36395,7	6190,2	11571,9	16427,8	20410,2	56,1
w tym depozytowych	28402,4	4722,3	8773,3	12348,9	15193,4	53,5
z tytułu prowizji	985,1	247,1	497,3	751,2	1092,9	110,9
Wynik działalności operacyjnej	6022,4	1975,1	3184,5	4247,8	4370,2	72,6
Wynik działalności bankowej	28843,2	7132,6	14612,0	22206,5	29014,3	100,6
w tym: z tytułu odsetek	15609,1	3719,8	7647,2	11619,0	15598,1	99,9
w tym kredytowych i depozytowych	1460,8	1117,8	2586,9	4368,3	6363,1	435,6
z tytułu prowizji	6183,7	1542,9	3170,5	4874,5	6711,2	108,5
na operacjach finansowych	1406,2	473,0	920,8	1437,5	1642,1	116,8
wymiany walut	5042,2	1279,5	2748,9	3835,2	4700,5	93,2
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,1	0,1	0,5	- 17,6	0,7	700,0
z tego: zyski nadzwyczajne	4,1	0,6	1,7	2,0	2,6	63,4
straty nadzwyczajne	4,0	0,5	1,2	19,6	1,9	47,5
Wynik finansowy brutto	6022,5	1975,2	3185,0	4230,2	4370,9	72,6
z tego: zysk brutto	6277,4	2048,9	3498,3	4886,3	5714,1	91,0
strata brutto	254,9	73,7	313,3	656,1	1343,2	527,0
Podatek dochodowy	1628,3	542,9	865,8	1317,1	1640,8	100,8
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	- 1,0	0,0	1,3	- 0,1	7,4	x
Wynik finansowy netto	4395,2	1432,3	2317,9	2913,2	2722,7	61,9
z tego: zysk netto	4657,5	1510,9	2605,1	3586,9	4100,8	88,0
strata netto	262,3	78,6	287,2	673,7	1378,1	525,4
w %						
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	3,1	3,3	2,1	1,7	1,1	x
Wskaźnik rentowności obrotu netto	2,3	2,4	1,5	1,2	0,7	x

Tabl. 3 Banki notowane na WGPW

Wyszczególnienie	2001	2002			
	I-IV kw.	I kw.	I-II kw.	I-III kw.	I-IV kw.
	w mln zł				
Przychody z działalności operacyjnej	142415,6	40480,6	97325,1	132133,4	270213,3
w tym					
Przychody z działalności bankowej	134386,8	38372,4	93207,0	125776,6	260111,9
w tym: z tytułu odsetek	27983,4	5377,6	10448,3	15255,0	19692,9
w tym kredytowych	17024,5	3307,5	6448,5	9439,8	12125,2
z tytułu prowizji	4324,0	1058,0	2171,2	3303,4	4578,9
Koszty działalności operacyjnej	139269,1	39535,6	96085,3	130401,5	268320,9
w tym					
Koszty działalności bankowej	118018,9	34274,2	85020,2	113139,6	243662,5
w tym: z tytułu odsetek	20635,7	3589,6	6716,8	9597,6	11986,7
w tym depozytowych	15928,4	2701,1	5036,4	7131,0	8827,1
z tytułu prowizji	539,3	129,7	265,3	381,6	530,6
Wynik działalności operacyjnej	3146,5	945,0	1239,8	1731,9	1892,4
Wynik działalności bankowej	16367,9	4098,2	8186,8	12637,0	16449,4
w tym: z tytułu odsetek	7347,7	1788,0	3731,5	5657,4	7706,2
w tym kredytowych i depozytowych	1096,1	606,4	1412,1	2308,8	3298,1
z tytułu prowizji	3784,7	928,3	1905,9	2921,8	4048,3
na operacjach finansowych	1165,9	356,9	448,3	977,3	1113,1
wymiany walut	3505,7	907,8	1981,1	2686,5	3244,5
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,4	0,0	0,3	0,4	0,6
z tego: zyski nadzwyczajne	2,4	0,3	1,0	1,2	1,5
straty nadzwyczajne	2,0	0,3	0,7	0,8	0,9
Wynik finansowy brutto	3146,9	945,0	1240,1	1732,3	1893,0
z tego: zysk brutto	3181,3	960,5	1384,3	2046,7	2748,9
strata brutto	34,4	15,5	144,2	314,4	855,9
Podatek dochodowy	642,4	-	332,1	531,8	655,1
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	-	252,5	1,0	-	8,0
Wynik finansowy netto	2504,5	692,5	907,0	1200,5	1229,9
z tego: zysk netto	2537,8	705,0	1019,9	1523,1	1976,3
strata netto	33,3	12,5	112,9	322,6	746,4
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	2,2	2,3	1,3	1,3	0,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto	1,8	1,7	0,9	0,9	0,5

Tabl. 4 Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego

Wyszczególnienie	2001	2002			
	I-IV kw.	I kw.	I-II kw.	I-III kw.	I-IV kw.
	w mln zł				
Przychody z działalności operacyjnej	10376,6	7558,6	31959,6	74084,9	78520,6
w tym					
Przychody z działalności bankowej	9935,2	7425,3	31646,7	73576,5	77611,9
w tym: z tytułu odsetek	3210,5	698,2	1383,5	2020,3	2672,2
w tym kredytowych	2118,4	441,2	889,3	1323,9	1763,8
z tytułu prowizji	420,8	128,2	228,2	365,6	533,4
Koszty działalności operacyjnej	9808,7	7442,5	31717,1	73670,8	77988,9
w tym					
Koszty działalności bankowej	8082,9	6949,4	30651,2	72033,0	75530,9
w tym: z tytułu odsetek	2524,1	490,3	945,7	1361,5	1746,0
w tym depozytowych	787,3	149,7	275,0	396,9	504,9
z tytułu prowizji	89,6	38,9	63,5	104,2	157,4
Wynik działalności operacyjnej	567,9	116,1	242,5	414,1	531,7
Wynik działalności bankowej	1852,3	475,9	995,5	1543,5	2081,0
w tym: z tytułu odsetek	686,4	207,9	437,8	658,8	926,2
w tym kredytowych i depozytowych	1331,1	291,5	614,3	927,0	1258,9
z tytułu prowizji	331,2	89,3	164,7	261,4	376,0
na operacjach finansowych	101,1	72,8	145,8	242,8	269,0
wymiany walut	729,9	105,9	247,1	374,5	502,7
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,0	- 18,0	0,0
z tego: zyski nadzwyczajne	0,0	-	0,0	0,0	0,0
straty nadzwyczajne	-	0,0	0,0	18,0	0,0
Wynik finansowy brutto	567,9	116,1	242,5	396,1	531,7
z tego: zysk brutto	567,9	126,0	277,9	419,2	562,5
strata brutto	-	9,9	35,4	23,1	30,8
Podatek dochodowy	167,0	38,6	82,6	129,9	174,7
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	- 1,8	0,0	0,0	0,0	- 0,8
Wynik finansowy netto	402,7	77,5	159,9	266,2	357,8
z tego: zysk netto	402,7	91,8	200,5	289,2	381,7
strata netto	-	14,3	40,6	23,0	23,9
	w %				
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,5	1,5	0,8	0,5	0,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,9	1,0	0,5	0,4	0,5

Tabl. 5 Banki samochodowe

Wyszczególnienie	2001	2002				I-IV kw. 2001=100
	I-IV kw.	I kw.	I-II kw.	I-III kw.	I-IV kw.	
	w mln zł					
Przychody z działalności operacyjnej	679,0	208,8	398,1	585,1	763,1	112,4
w tym						
Przychody z działalności bankowej	568,3	176,0	328,5	477,1	603,7	106,2
w tym: z tytułu odsetek	505,8	100,4	195,8	292,3	384,2	76,0
w tym kredytowych	473,2	95,8	185,3	275,6	362,3	76,6
z tytułu prowizji	31,3	7,4	15,9	26,0	36,6	116,9
Koszty działalności operacyjnej	580,2	186,4	346,2	490,7	640,9	110,5
w tym						
Koszty działalności bankowej	334,4	123,5	215,0	287,8	353,2	105,6
w tym: z tytułu odsetek	253,5	41,4	80,9	121,3	157,9	62,3
w tym depozytowych	57,0	10,8	21,9	32,9	43,6	76,5
z tytułu prowizji	14,1	3,6	8,3	13,5	19,6	139,0
Wynik działalności operacyjnej	98,8	22,4	51,9	94,4	122,2	123,7
Wynik działalności bankowej	233,9	52,5	113,5	189,3	250,5	107,1
w tym: z tytułu odsetek	252,3	59,3	114,9	171,0	226,3	89,7
w tym kredytowych i depozytowych	416,2	85,0	163,4	242,7	318,7	76,6
z tytułu prowizji	17,2	3,8	7,6	12,4	17,0	98,8
na operacjach finansowych	- 43,1	- 12,3	-13,5	- 6,7	- 7,5	x
wymiany walut	3,8	1,7	4,5	6,6	7,8	205,3
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	0,0	-	0,0	-	x
z tego: zyski nadzwyczajne	0,2	0,0	0,0	0,0	-	x
straty nadzwyczajne	0,2	0,0	0,0	0,0	-	x
Wynik finansowy brutto	98,8	22,4	51,9	94,4	122,2	123,7
z tego: zysk brutto	98,8	22,7	52,2	94,4	122,2	123,7
strata brutto	-	0,3	0,3	-	-	-
Podatek dochodowy	33,8	4,7	15,6	27,2	35,8	105,9
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,4	-	-	-	- 0,8	x
Wynik finansowy netto	65,0	17,7	36,3	67,2	87,2	134,2
z tego: zysk netto	65,0	18,2	37,1	67,2	87,2	134,2
strata netto	-	0,5	0,8	-	-	-
w %						
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	14,6	10,7	13,0	16,1	16,0	x
Wskaźnik rentowności obrotu netto	9,6	8,5	9,1	11,5	11,4	x

Tabl. 6 Banki spółdzielcze

Wyszczególnienie	2001	2002				I-IV kw. 2001=100
	I-IV kw.	I kw.	I-II kw.	I-III kw.	I-IV kw.	
	w mln zł					
Przychody z działalności operacyjnej	4128,1	928,8	1912,7	2798,8	3660,6	88,7
w tym						
Przychody z działalności bankowej	3791,5	838,0	1728,2	2521,4	3255,6	85,9
w tym: z tytułu odsetek	3213,3	671,9	1312,2	1919,7	2479,2	77,2
w tym kredytowych	2350,8	495,2	979,3	1449,4	1886,4	80,2
z tytułu prowizji	574,8	160,5	327,8	493,5	676,2	117,6
Koszty działalności operacyjnej	3632,5	777,8	1557,3	2316,6	3155,7	86,9
w tym						
Koszty działalności bankowej	1682,8	307,6	577,4	826,4	1052,5	62,5
w tym: z tytułu odsetek	1644,3	294,1	552,9	789,7	985,3	59,9
w tym depozytowych	1601,6	285,9	535,4	764,3	954,0	59,6
z tytułu prowizji	34,6	8,3	16,8	25,8	35,9	103,8
Wynik działalności operacyjnej	495,6	151,0	355,4	482,2	504,9	101,9
Wynik działalności bankowej	2108,7	530,4	1150,8	1695,0	2203,1	104,5
w tym: z tytułu odsetek	1569,0	377,8	759,3	1130,0	1493,9	95,2
w tym kredytowych i depozytowych	749,2	209,3	443,9	685,1	932,4	124,5
z tytułu prowizji	540,2	152,2	311,0	467,7	640,3	118,5
na operacjach finansowych	- 0,6	0,2	74,4	81,4	61,6	x
wymiany walut	0,0	0,2	2,0	2,3	2,3	x
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	x
z tego: zyski nadzwyczajne	0,4	0,1	0,1	0,2	0,3	75,0
straty nadzwyczajne	0,4	0,0	0,0	0,2	0,3	75,0
Wynik finansowy brutto	495,6	151,1	355,5	482,2	504,9	101,9
z tego: zysk brutto	502,6	155,4	360,7	490,3	512,8	102,8
strata brutto	7,0	4,3	5,2	8,1	7,9	112,9
Podatek dochodowy	170,1	41,6	80,7	124,8	139,8	82,2
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	1,5	0,0	0,2	- 0,1	0,2	13,3
Wynik finansowy netto	324,0	109,5	274,6	357,5	364,9	112,6
z tego: zysk netto	338,4	114,4	280,0	366,1	372,9	110,2
strata netto	14,4	4,9	5,4	8,6	8,0	55,6
w %						
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	12,0	16,3	18,6	17,2	13,8	x
Wskaźnik rentowności obrotu netto	7,8	11,8	14,4	12,8	10,0	x